

ไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1)

จากการที่มีข่าวเกี่ยวกับการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ ตั้งแต่วันที่ 12 เมษายน 2552 จนกระทั่งมีการยืนยันการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ที่เรียกว่า Influenza A (H1N1) Virus ในวันที่ 23 เมษายน 2552 ทำให้เกิดความตื่นตระหนกและได้รับความสนใจจากบุคลากรทางแพทย์และประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก “ศิริราชเวชศาสตร์” ได้สรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องมานำเสนอ ดังนี้

การแพร่ติดต่อ

โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) เกิดจากเชื้อไวรัสที่อยู่ในเสมหะ น้ำมูก น้ำลายของผู้ป่วยแพร่ติดต่อไปยังคนอื่น ๆ โดยการไอจามรดกันโดยตรงหรือหายใจเอาฝอยละอองเข้าไป หากอยู่ใกล้ผู้ป่วยในระยะ 1 เมตร บางรายได้รับเชื้อทางอ้อมผ่านทางมือหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ปนเปื้อนเชื้อ เช่น แก้วน้ำ ลูกบิดประตู โทรศัพท์ ผ้าเช็ดมือ เป็นต้น เชื้อจะเข้าสู่ร่างกายทางจมูก ตา ปาก ผู้ป่วยอาจเริ่มแพร่เชื้อได้ตั้งแต่ 1 วันก่อนป่วย ช่วง 3 วันแรกจะแพร่เชื้อได้มากที่สุด และระยะแพร่เชื้อมักไม่เกิน 7 วัน

อาการป่วย

ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะเริ่มมีอาการหลังจากได้รับเชื้อไวรัส 1 – 3 วัน น้อยรายที่นานถึง 7 วัน อาการป่วยใกล้เคียงกันกับโรคไข้หวัดใหญ่ที่เกิดขึ้นทั่วไป เช่น มีไข้ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ อ่อนเพลีย ไอ เจ็บคอ อาจมีอาการเบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน หรือท้องเสียด้วย ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง หายป่วยได้โดยไม่ต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล อาการจะทุเลาและหายป่วยภายใน 5 – 7 วัน แต่บางรายที่มีอาการปอดอักเสบ รุนแรง จะพบอาการหายใจเร็ว เหนื่อย หอบ หายใจลำบาก ซึ่งอาจทำให้เสียชีวิตได้

คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ยา Oseltamivir

ยา Oseltamivir สำหรับการป้องกัน ในกรณีดังต่อไปนี้

- ผู้สัมผัสใกล้ชิดที่เป็กลุ่มเสี่ยงว่าจะมีภาวะแทรกซ้อนหากมีการติดเชื้อ เช่น ผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่า 65 ปีขึ้นไป ผู้ป่วยเด็กอายุน้อยกว่า 5 ปี และสตรีมีครรภ์
- บุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดผู้ติดเชื้อ แต่ไม่ได้ป้องกันตนเองตามแบบแผนที่กำหนด

ยา oseltamivir สำหรับการรักษา ในกรณีดังต่อไปนี้

บุคคลที่ได้รับการวินิจฉัยของการติดเชื้อในระดับ CONFIRMED (ได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการด้วยกรรมวิธี real-time RT-PCR กับ viral culture),

PROBABLE (มีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคในระบบทางเดินหายใจร่วมกับไข้ และตรวจได้ผลบวกสำหรับ influenza A, แต่ได้ผลลบสำหรับ H1 and H3 เมื่อตรวจด้วยกรรมวิธี RT-PCR) และ SUSPECTED (มีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคในระบบทางเดินหายใจร่วมกับไข้ ภายใน 7 วัน หลังจากคลุกคลีใกล้ชิดกับบุคคลที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 หรือ ภายใน 7 วัน หลังจากที่ท่องเที่ยวอยู่ในชุมชน หรือ ประเทศแถบอเมริกาที่มีการยืนยันว่ามีผู้ติดเชื้อ หรือ อยู่อาศัยในชุมชน ที่มีการยืนยันว่ามีผู้ติดเชื้อ

ขนาดยา Oseltamivir สำหรับการป้องกัน และรักษา

Agent, Group	Treatment	Prophylaxis
Adult	75 mg BID	75 mg OD
Children (> 1 ปี); นน.น้อยกว่า 15 กก.	30 mg BID	30 mg OD
นน. 15-23 กก.	45 mg BID	45 mg OD
นน. 24-40 กก.	60 mg BID	60 mg OD
นน. > 40 กก.	75 mg BID	75 mg OD
Children (< 1 ปี); < 3 เดือน	12 mg BID	Not recommended
3-5 เดือน	20 mg BID	20 mg OD
6-11 เดือน	25 mg BID	25 mg OD

ข้อควรระวังของยา Oseltamivir

Oseltamivir เป็นยาที่มี Pregnancy category C การใช้ในสตรีตั้งครรภ์จำเป็นต้องชั่งความเสี่ยงระหว่างผลเสียกับผลได้จากการใช้ยา ยานี้ไม่แนะนำให้ใช้ในสตรีที่ต้องให้นมบุตร เนื่องจากไม่มีข้อมูลความปลอดภัยในผู้ป่วยกลุ่มนี้

อาการข้างเคียงที่พบบ่อยจากการใช้ยา ได้แก่ คลื่นไส้ อาเจียน และท้องเสีย อาการข้างเคียงที่รุนแรง ได้แก่ หัวใจเต้นผิดปกติ หงุดหงิด ผื่นผิวหนังชนิด Stevens-Johnson syndrome ผื่นผิวหนังชนิด Toxic epidermal necrolysis มีเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร ตับอักเสบ ภาวะ Anaphylaxis อาการชัก ภาวะซึมเศร้า และเพิ่มความเสี่ยงของการฆ่าตัวตาย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง :

(1)<http://www.cdc.gov/h1n1flu/recommendations.htm>

Accessed on May 2, 2009.

(2)<http://www.cdc.gov/mmwr/pdf/wk/mm58d0430a2.pdf>

Accessed on May 2, 2009.

(3)<http://www.cdc.gov/h1n1flu/mitigation.htm> Accessed on

May 2, 2009.

(4)DRUGDEX® System: Klasco RK (Ed): DRUGDEX® System.

Thomson Reuters, Greenwood Village, Colorado (Edition expires [06/2009]).

(5)<http://beid.ddc.moph.go.th/th/images/Influenza%20A%20H1N1%204%20may%2052.doc> Accessed on May 6, 2009.

ส่งปรึกษาเภสัชกร

ที่แผนกผู้ป่วยนอก หากท่านพบผู้ป่วยเหล่านี้ ท่านสามารถส่งผู้ป่วยมารับการปรึกษาเฉพาะเรื่องการใช้ยาได้ที่ หน้าห้องยา 102 ตึกผู้ป่วยนอก ชั้น 1 พร้อมแฟ้มเวชระเบียน

1. ผู้ป่วยแพ้ยาหรือมีประวัติแพ้ยา
2. ผู้ป่วยไม่รู้หนังสือ ไม่สามารถอ่านฉลากยาได้
3. ผู้ป่วยไม่ยอมมาใช้ยาตามแพทย์สั่ง
4. ผู้ป่วยไม่รู้วิธีใช้อุปกรณ์ในการฉีดยา พ่นยา หรือ ยาเทคนิคพิเศษต่างๆ
5. สงสัยเกิดอันตรกิริยา (Drug Interaction) ระหว่างยาหลายชนิด
6. ผู้ป่วยสูงอายุ จำวิธีกินยาไม่ได้
7. เค้ายาเก่ามาแต่ไม่มีฉลาก ไม่รู้ว่าคือยาอะไร
8. ใช้ยาไม่ได้ผล โดยไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริง

ฯลฯ

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 9378



มีอะไรในฉบับนี้

- ❖ ใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1)
- ❖ คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ยา Oseltamivir
- ❖ ขนาดยา Oseltamivir สำหรับการป้องกันและรักษา
- ❖ ข้อควรระวังของยา Oseltamivir
- ❖ ส่งปรึกษาเภสัชกร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 7
เดือนพฤษภาคม 2552